

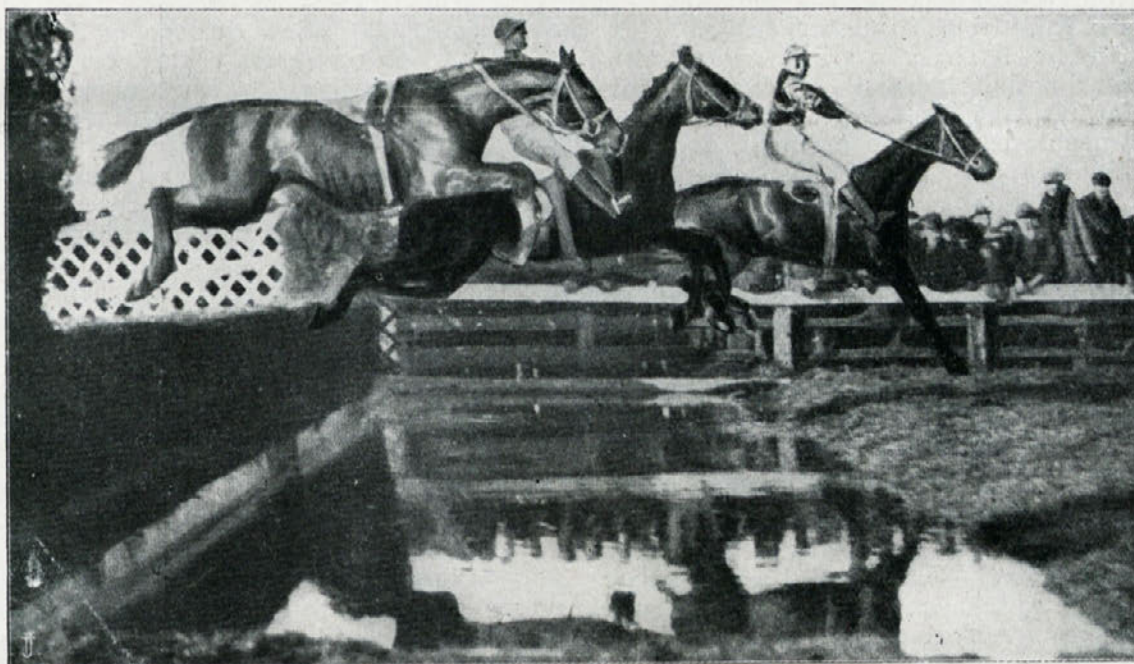
Vpliv sporta na živčni sistem.

Neprimerno večje važnosti je vpliv sporta na naše živčevje nego na mišičevje, dasi se tega ne zavedamo v toliki meri, ker ne opazimo izboljšanja živčnega sistema v tako kratkem času kot pri mišičevju.

Delovanje mišic, krvni obtok, prebavljanje ter dihanje obdrže svojo moč v človeškem telesu le tedaj, ako so v neprekinjenem stiku z živčnim sistemom. Zato je živčevje najvažnejši del telesa, ker iz nje

tenico, ki je podaljšek najskrivnostnejšega človeškega organa, t. j. možgan.

Toliko zadostuje za razumevanje nadaljnjih izvajanj. Vsa gibanja delimo v samovoljna ali hotena, refleksna ter avtomatična. Povod gibanj so zunanji vtisi, gibanja pa povzročajo živčna središča. Izmed vseh gibanj so najvažnejša samovoljna, ker tu se udeležuje naša volja in tu igra veliko vlogo pravilno izvajanje sporta.

Moment iz svetovno znanih dirk na zapreke v Liverpoolu.

izvira vse življenje, ker ono regulira naše bivanje. Osnovni elementi živčnega sistema so celice in vlakenca, vendar ne obstoja absolutni razloček, temveč le relativna razlika med obema, ker prehaja eno v drugo. Celice, ki vsebujejo jedra, imajo namreč izrastke, ki se med seboj prepletajo ali pa preidejo v vlakenca. Najfinejši končiči živcev so le podaljški notranjih živčnih vlakenc, ki prepletajo vse organe, dasi ne povsod enako na gosto. Ves sistem je podoben drevesu z neštevilnimi vejicami in koreninami, ki izhajajo in se stekajo zopet v mogočno deblo, hrb-

Pri sportu kakor sploh pri vseh panogah gimnastike ne gre v resnici le za vajo mišic in njih okrepitev, temveč v mnogo večji meri za nekako živčno gimnastiko. Sigurno in umerjeno obvladavanje telesa po pravilnem presojanju gibov, izogibanje nepotrebnih naporov, izključitev brezpomembnih sogibanj, omejitev le na najpotrebnejše in primernejše — na drugi strani pa hitro spoznanje in presojanje zunanjih čutnih vtisov, hitra ter preudarna odločitev — so za živčno in duševno popolnost prevažne in dragocene lastnosti. Ne pridobimo in ne izpopolnimo pa jih z

ničimer v tako popolni meri kakor ravno s pravilnim izvajanjem sporta.

Gotovo je na sportu nekaj bistveno moškega. Vendar pa je postal tudi ženskemu spolu potreben kot izvor moči in lepote, estetične uporabe telesnih oblik v gibanju. Pri obeh spolih služi sport kot neovrgljiva potreba k samozatajevanju in brzdanju, k bogati uporabi duševne energije z ozirom na telesno moč. V tem pogledu učinkuje sport kot etičen faktor.

Ne le v tem oziru, da nam sport krepi živce ter ustvarja možnost hitrega presojanja, tudi v drugem oziru, ki je morda še važnejši, je postal sport važen faktor na pedagoškem in fiziološkem polju. In to je dejstvo, ki se do sedaj še ni mnogo upoštevalo, namreč da pravilno izvajanje sporta izključuje uživanje škodljivih živčnih strupov, predvsem alkohola. Nepotrebno je govoriti o vplivu teh strupov na naše živce, torej na vse telo, na vse življenje; pri alkoholu lahko smelo trdimo: na usodo vsega naroda.

Vsi priznavajo, da alkohol ne poveča moči, nasprotno. Po kratki prenapetosti centralnega živčevja, kar se nam kaže kot nekak razmah moči, nastopi prehitro stanje utrujenosti in zaspanosti. Alkohol prehaja v kri, ne da bi se v želodcu razkrojil. Krvni obtok se pospeši, odtod tudi hipna toplota. Kri preide po vsem telesu, tudi v najfinejše žilice, ki se vsled preobilnega obtoka in neobičajnega pritiska razširijo. Posledica je, da je delovanje možgan in centralnega živčevja ovirano. Vsakdor, ki hoče na kate-remkoli polju sporta doseči uspehe, se ne sme premotiti po trenutnih občutkih rastoče moči, ker je ta le navidezna in ker utrujenost nastopi tem prej.

Ne le uživanje alkohola in drugih živčnih strupov, — ki pa pri nas niso pogosti — temveč tudi razuzdano spolno življenje sport kategorično prepoveduje. Skoraj nepotrebno bi bilo omenjati, da vpliva sport v veliki meri tudi na spolno življenje. Treba pa je poudariti, kako prepreči sport, ako se pravilno goji, vsak nenaraven pojav spolnega življenja. Tu igra ogromno vlogo ona zdrava utrujenost, ki je blagodejna združitev moči in utrujenosti, ne glede na veselo zavest uspeha. Ravno ta utrujenost služi kot izborna sredstvo v boju proti premočni spolnosti.

V sportu in igri izginjajo težke misli, medtem ko v brezdelju vzbuja vsaka najmanjša okolnost škodljiv vpliv. Dražljivo in razdraženo živčevje se pomiri in število onih, ki priznavajo blagodejni vpliv sporta na, žal, sedaj po vojni nenaravno spolno življenje, se množi od dne do dne.

Končno naj omenimo še koristi in nevarnosti sporta na živčno bolne, — poglavje, ki sicer spada v obseg zdravniških raziskavanj, in se ga zato tu le na kratko dotaknemo. Ne smemo se ozirati na težka organična obolenja živčnega sistema, pri čemer vprašanje sporta sploh ne pride v poštev, temveč na ono lahko živčno obolenje, ki ga kratko zaznamujemo z nervoznostjo. Tu se pokažejo vse zdravstvene prednosti umerjenega sporta v najlepši luči. Seveda moramo pri vseh sportnih panogah skrbno razmotrivati vse prednosti in škodljive vplive ter izbrati poedincu odgovarjajočo panogo. Ne moremo se spuščati v podrobnosti. Na vsak način pa naj se vsak živčno bolan skrbno ravna po zdravniških in higijeničnih predpisih. Zlasti v akutnih slučajih je treba skrbno paziti, da se zdravstveno stanje vsled prenaporov ali vsled razburjenja ne poslabša. Treba je biti zmeren, kar je pa starim in mladim, zdravim in bolnim dandanes težavnejše kot nekaj.

Nogometni trening.

Moštvo, ki igra redno ob nedeljah tekme, — moral bi jih igrati vsak klub — ima za trening na razpolago štiri dni v tednu: torek, sredo, četrtek in petek. Nedelja se porabi za tekmo in sobota ter ponedeljek za odpočitek. Trening je treba smotreno razdeliti, kakor pač dopuščajo razmere, ki so v različnih klubih različne. Določen mora biti tako, da ne ovira igralcev v privatnem poklicu. Vsak igralec naj bi po možnosti izrabil za trening vse dni, ki so na razpolago, vedno pa je paziti na to, da se ne trenira do preutrujenosti. V poglavitnem naj uravnajo klubi svoj nogometni trening po sledečem načrtu:

Torek: Skakanje z vrstico, podajanje žoge, vežbanje starta, boks. Ko pride igralec na prostor, najprej nekaj minut skakanja z vrstico. Ker ne pridejo vsi igralci istočasno na prostor, zadostuje, da so na razpolago 3 ali 4 vrstice. Vrvice ne smejo biti prelahke. Igralec naj vežba zaporedoma vse načine skakanja: v zmernem teku, v hitrem teku, na mestu, z obema nogama naenkrat in z ene noge na drugo; slednji način je najkoristnejši. S skakanjem je treba prenehati, kakor hitro se občuti utrujenost.

Za tem napravi 5 do 6 igralcev majhen krog in vežba podajanje z notranjo stranjo obeh nog. Najvažnejše je, da se igralci pri tem nauče vsako podano žogo ustaviti (štopati) in podati nato vselej soigralcu, kateremu so se namenili podati. Podajati na slepo semintja nima smisla, pri vsakem pasu se mora videti namen, da se je hotelo podati žogo na gotovo mesto. Kadar so igralci v stopingu sigurni, morejo pri dobro podanih žogah, ki jih upajo tudi v gibanju sigurno zadesiti, ustavljanje opustiti, pazijo naj pa pri tem še toliko bolj, da oddajo žogo vedno kakor so nameravali. Pri podajanju igralci ne smejo stati v krogu mirno, temveč se morajo neprestano premikati; gledati je tudi na to, da so vsi igralci v krogu enakomerno zaposleni. Dobro je tudi, ako se skuša ustvariti soigralcu nepričakovane situacije; vadi se s tem na situacije med igro. To podajanje naj se uri v vedno večjem krogu eno do dve uri. Za halfe so večje koristni širši krogi in forsiranje dolgega podajanja. Med vsake pol ure je vriniti oddajanje z glavo. Igralci (6 do 8) se postavijo zopet v krog in skušajo obdržati žogo čim dalj časa v zraku. Kadar se to že dobro posreči, naj vežbajo loviti, oziroma oddajati z glavo v skoku. V treningu to sicer ni potrebno, tekma pa zahteva to neprestano. Pri udarcih z glavo se ne sme potegniti glava v sebe in se mora obdržati žoga vedno do poslednjega hipa v očeh. Podaja se s kratkim, energičnim sunkom nazaj, naprej ali v stran, kamor se pač hoče oddati.

Medtem ko urijo napadalci in krilci podajanje v krogu, naj vežbajo branilci šut na daljavo. Postavijo se dva proti dvem podolž igrišča in skušajo iz vsake pozicije, z levo in desno štirati kolikor mogoče natančno nasproti stoječemu backu.

Za golmana je koristno, da sodeluje pri vseh teh vežbah; z vrstico naj skače nekoliko več od drugih. Med podajanjem v krogu naj lovi v sredi in podaja žogo igralcem v štopanje, v podajanje z glavo, različno visoko, ostro ali nalahko.

Dvakrat do trikrat se teče nato okrog igrišča v kratkih, približno 20 m dolgih spurtih, ki jih vsi igralci brez izjeme nujno potrebujejo.

Trening naj zaključi vsak dan 5 do 10 minut boksa. Uporablja se za to vaja, ki je posebne vredno-

sti za razvoj gornjega telesa, punching-ball (žoga za boks), navadna nogometna žoga, ki je elastično pritrjena med stropom in tlem v višini nekako 140 cm.

Sreda: Skakanje z vrvico, vežbanje v strelu na gol, igra na 11 igralcev, trajni tek.

V treningu na dva gola naj se potrudijo igralci ne toliko, da igrajo hitro, kot da igrajo s premislekom in da podajajo žogo vselej soigralcu, ki stoji najbolj ugodno.

Izvrstno se obnese pri treningu na dva gola dogovor, da se igralca, ki ima žogo, ne sme napasti, ta pa se z žogo tudi ne sme premikati ali jo dolgo obdržati. Soigralci in nasprotna stranka so tako primorani, iskati ugodnega placiranja, to je postaviti se tako, da so prosti oz. da pokrivajo. Igralci se privajajo na ta način premišljenemu, mirnemu podajanju in soigralci spoznavajo, da ne smejo ostajati na enem in istem mestu, ako hočejo priti do žoge. Morajo se neprestano premikati in spreminjati pozicijo, da jim

Četrtek: Skakanje z vrvico, vežbanje v vodenju (dribljanju) žoge, igra na šest igralcev, vežbanje starta, boks.

Ako vodi žogo posameznik, je paziti, da mu ostane žoga vedno tik ob nogi. Voditi tako, da se suje po več metrov daleč predse, nima pomena. Z gotovega mesta naj se v polnem teku odda šut na gol. Žogo naj vodi potem po več igralcev skupno na ta način, da v teku podajajo žogo od moža do moža. Žoga mora biti pri tem zopet tik ob nogi, oddajati se mora tako, da se soigralcem med tekom ni treba ustavljati, vendar se pa tudi ne sme podajati preveč naprej.

Dobro je tudi nekoliko igre na en gol, pri čemer se žoge ne sme nikoli dolgo držati ali voditi, temveč štopati in naglo oddajati najbližjemu prosto stoječemu soigralcu.

Za dribljanje med klički je treba postaviti zaporedoma v ravni črti ali tudi v krogu 5 do 10 kličkov

Moment iz tekme Gradjanski—Ilirija v Ljubljani.

more dotičnik, ki ima žogo, oddati. Del igre na dva gola naj se pač izrabi za igro v polnem tempu.

Pred ali po igri je porabiti 10 do 15 minut za streljanje na gol. Najprej naj se uri 5 napadalcev in centerhalf. Centerhalf razdeljuje žoge na krila, krila skušajo centrirati lepo pred gol in trio strelja iz vsake pozicije, z desno ali levo, neglede nato ali se posreči ali ne, na gol. Strel s »špico« se bo vsak dober igralec pri tem izogibal. Streljanje na gol, pri katerem si pripravi igralec žogo počasi na šut, nima nobene vrednosti. Ako se center ne da prijeti direktno, ali ako se zgreši, je podati žogo kolikor hitro mogoče na šut sosednjemu igralcu, in sicer vedno tako, kakor je dotičniku najljubše.

Trenira naj se potem trajni tek na ta način, da se teče v zmerno naglem tempu, kakor ga pač igralec brez forsiranja zmore, 200 do 400 m, nato enako distanco hodi, zopet 200 do 400 m teče in končno zopet hodi, dokler se ni igralec popolnoma umiril in ohladil.

150 do 200 cm visokih (n. pr. zastavice iz kotov) v oddaljenosti 1 do 2 m. Žogo je mogoče voditi med temi klički zopet le, ako se obdrži vedno tik ob nogi. Vežba se pri tem treningu zelo tudi obvladovanje telesa.

Igra na 6 igralcev naj traja vselej le kakih 20 minut. Švrha igre je predvsem, da se igralci privadijo naglemu tempu; igra naj se torej kolikor mogoče hitro in intenzivno.

Petek: Skakanje z vrvico, trajni tek, vežbanje starta, boks. Ako ima moštvo v nedeljo tekmo, se je vežbanja z žogo v petek na vsak način vzdržati.

Po vsakem treningu je največje važnosti masaža. Ker naši klubi večinoma ne premorejo kopalnic in primernih prostorov, morajo opraviti masažo v svojem lastnem interesu igralci sami doma neposredno po treningu.

Obči pravilnik

Jugoslovanskega nogometnega saveza.

I. Člani saveza.

§ 1. Klubi so dolžni prijaviti vsakega igralca, ki naj sodeluje pri javnih tekmah. Vsak igralec mora biti prijavljen s polnim imenom in priimkom. Psevdonima savez ne priznava. Klub, ki nastopi v javni tekmi z neverificiranim igralcem ali ki prijavi kakega igralca pod krivim ali tujim imenom, se kaznuje po § 14.

§ 2. Ako izstopi kak klub iz saveza brez razloga ali zato, ker se ni hotel pokoriti zaključkom saveza, se smatra kot da bi bil po savezu izključen. S takim klubom je vsako igranje najstrožje zabranjeno.

§ 3. Klub, ki razpusti svoje nogometno moštvo, ne more več biti član J. N. S. Igralci tega kluba, ki so bili po savezu kaznovani, s tem niso kazni oproščeni.

§ 4. S klubi, ki niso včlanjeni v J. N. S., je igranje zabranjeno, savez pa ima pravico dovoliti po uvidevnosti tudi igranje s takimi klubi.

II. Igralci.

§ 5. Vsak igralec, ki nastopa na javnih tekmah, mora biti po svojem klubu prijavljen. Zajedno ne more biti noben igralec prijavljen za dva ali več klubov. Igralec, ki se namenoma dá prijaviti za dva ali več klubov, se kaznuje po § 13., točka B/1. Vsak igralec je dolžan lastnoročno podpisati sledečo izjavo, katero predloži nato njegov klub savezu v odobrenje:

Izjavljam, da se hočem pokoravati vsem pravilom in zaključkom Jugoslovanskega nogometnega saveza in prošim, da se me prizna za igralca kluba

Doslej sem bil član kluba

V dne 19

Razločen podpis:

Stanovanje:

Izjavljam, da je g član našega kluba.

Tajnik kluba:

Videl tajnik saveza dne Štev. savezne izkaznice

Tajnik saveza:

§ 6. Izjavo, podpisano po igralcu in njegovem klubu, je oddati tajniku podsaveza, ki se ima prepričati, ali dotični igralec ni prijavljen za kak drug klub. Ako ni, mu ima izstaviti iz-

Najmanjši aeroplan na svetu.

kaznico in ga objaviti v službenem glasilu. Ugovori proti novoprijavljenim igralcem s strani saveza se imajo vložiti v roku 8 dni na sedežu podsaveza in s strani klubov izven središča podsaveza v roku 14 dni, računši od dneva objave v službenem glasilu.

Brez dovoljenja saveza ne sme noben član igrati isto sezono v drugem savezu.

§ 7. Na javnih tekmah smejo nastopati le amaterji. Amaterni igralec je, kdor se bavi z nogometom, ne da bi črpal iz tega materialne koristi. Klub, v čigar moštvo igra tudi le en sam profesionalni igralec, to je plačani igralec, ne more biti še nadalje član J. N. S. Ako profesionalni igralec dokaže, da dve leti ni igral kot tak, mu savez iznova prizna amaterstvo.

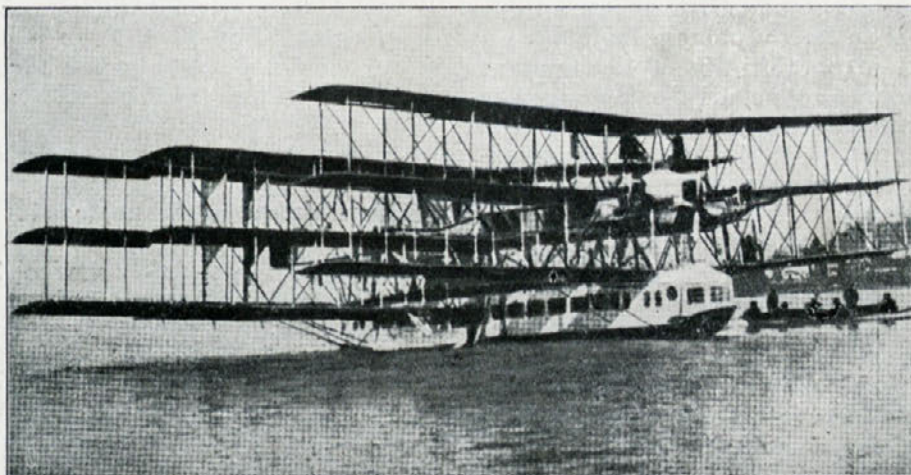
§ 8. Vsak klub more imeti tujih igralcev kolikor hoče, toda za prvenstvo morejo igrati največ trije. (Kot tuji igralci se razumejo v tem slučaju igralci, ki se priselijo iz inozemstva, n. pr. igralci iz Prage, z Dunaja itd.) Igralci, rojeni v Jugoslaviji, a izven Jugoslavije pristojni, se ne smatrajo za tuje igralce. Tuji igralci morejo nastopiti tri mesece potem, ko so bili prijavljeni, v prvenstvenih tekmah, morajo pa stalno prebivati v dotičnem mestu in imeti stalen poklic.

III. Izkaznice.

§ 9. Vsak igralec, ki je propisno prijavljen in proti kateremu ne obstoje ugovori, ki bi mogli v smislu pravilnika preprečiti verificiranje za klub, ki ga je prijavil, dobi izkaznico. Na javnih tekmah ne sme nastopiti noben igralec, dokler ni v posesti izkaznice. Na zahtevo je vsak igralec dolžan pokazati izkaznico saveznemu sodniku. V slučaju, da preide igralec v drug klub, mora vrniti izkaznico tajniku saveza.

IV. Prehajanje.

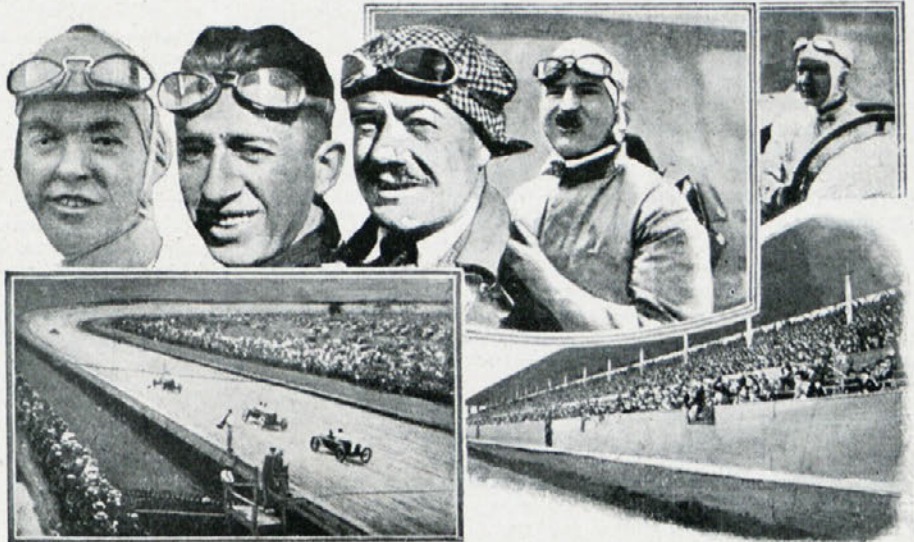
§ 10. Ako pride igralec v drug klub in se zanj prijavi, se mu zabrani igranje za ta klub za dobo šestih mesecev za vse tekme. Tak igralec more zaprositi upravni odbor podsaveza s prošnjo, v kateri morajo biti vzroki, iz katerih je ostavil svoj prejšnji klub, točno navedeni, da se mu dovoli nastopiti za novi klub takoj ali v krajšem roku kakor šest mesecev. Odločitev podsaveza je končno veljavna.

Največji aeroplan na svetu, „Caproni“, ki je nedavno zgorel.

Prvaki ameriških avtomobilnih dirkačev:

Milton, Maphy, Harles,
† Chevrolet, de Palma.

Dirkališče v Los Angeles.

Brez vlaganja prošnje se dovoljuje takojšnje igranje v novem klubu:

- ako je bil član kluba, ki se je razšel,
- ako eno leto ni javno igral za svoj prejšnji klub,
- ako se je za trajno preselil v kako drugo mesto.

Igralec more prijavo za novi klub vsak čas preklicati.

§ 11. Ako kak klub katerega svojih igralcev izključi, je dolžan prijaviti to savezu. Ako smatra savez, da je izključenje upravičeno, se tak igralec leto dni ne more prijaviti za člana katerega drugega saveznega kluba.

V. Prigovarjanje k prestopu v drug klub.

§ 12. Igralcem prigovarjati, naj ostavijo svoj klub in se prijavijo v drug klub, je strogo zabranjeno. Dotični, ki prekršijo to zabrano, se kaznujejo:

- ako je aktiven igralec, z zabrano igranja za dobo enega leta,
- ako je savezni sodnik, se mu za leto dni prepove soditi,
- ako opravlja dotičnik častno funkcijo v savezu, se mu funkcija odvzame,
- ako prigovarja kdo k prestopu v korist svojega kluba, ne prizna savez njegovemu klubu leto dni nobenega novega igralca, razen ako izključi klub dotičnika sam iz svojih vrst.

O slednjem treba obvestiti saveznega tajnika. Proti zgornjim kaznim ni priziva.

VI. Kazni igralcem.

Kazni so:

- Ukor za manjše prestopke.
- Izključenje od igre (zabrana igranja) za gotovo dobo.

To kazen je upotrebiti za težje prestopke, kakor sledi:

- Zabrana za šest mesecev, ako se kak igralec vedoma prijavi kot igralec za več klubov.

2. Izključenje od igranja za šest mesecev, ako se igralci na igrišču med tekmo dejansko spopadejo.

3. Zabrana igranja za dva meseca, ako se igralca zaloti, da je med tekmo psoval.

4. Zabrana igranja za štiri do osem mesecev radi nepriстойnega ponašanja napram sodniku.

5. Zabrana igranja za osemnajst mesecev radi dejanskega napada na sodnika.

6. Izključenje od igre za šest do dvanajst mesecev radi težjih prestopkov proti organom saveza, dokler vrše savezne funkcije.

7. Izključenje od igre za šest mesecev, ako se nagovarja moštvo, naj zapusti igrišče.

8. Izključenje od igre za štiri do osem mesecev, ako igralec samolastno, brez povoda in ne da bi se prijavil sodniku, zapusti igrišče.

9. Izključenje od igre za en do dvanajst mesecev za vse slučaje, ki v pravilniku niso izrecno navedeni.

Ako je delikte zagrešila ista oseba ponovno, se ima odmeriti dvojna kazen. Pri večjih prestopkih se ima igralec kaznovati takoj, igranje se mu ima zabraniti, dokler se ga ne zasliši. Zaslišati se ima prekršitelj tekom 14 dni, o kazni ga je obvestiti tekom 8 dni. Enako se ima kaznovati vsakdo, ki se brez povoda ne odzove pozivu k zaslišanju, bodisi kot krivec, bodisi kot svedok. Kazen se računa vedno od dne, ko se je zagrešil prestopke.

VII. Kazni klubom.

§ 14. Ako ostavi s kateregakoli povoda igrišče celo moštvo, se kaznuje klub, kateremu to moštvo pripada, z zabrano igre za tri do šest mesecev.

Ako nastopi moštvo k prijateljskim ali internacionalnim tekmam z neverificiranimi igralci, se kaznuje klub z izključenjem od igre za dva do štiri tedne in v opetovanem slučaju do šest mesecev. Savezu pristojna pravica, dovoliti, da sme igralec,

Momenta iz Hockey-tekme med Anglijo in Irsko.

ki je pri seji prijavljen, igrati prijateljsko ali internacionalno tekmo že naslednjo nedeljo. (Radi prvenstveni tekem glej § 14. in 20. pravilnika za prvenstvene tekme.)

Ako nastopi moštvo k prijateljskim ali internacionalnim tekmam s kaznovanim igralcem, se kaznuje dotični klub z zabranjeno igrati za en do dvanaest mesecev in denarno globo od 100 do 1000 dinarjev.

Ako nastopi moštvo z igralci pod nepravimi imeni ali ako prijavi klub igralce pod tujim imenom, se kaznuje z zabranjeno igrati za tri do šest mesecev.

Ako izrablja kak klub nogometni sport v svrhu spekulacij ali ako dela proti interesom saveza, se kaznuje z zabranjeno igrati za tri do dvanaest mesecev in v ponovnem slučaju z izključitvijo iz saveza. Vsakemu podsavaznemu klubu je pod enako kaznijo zabranjena igra s katerikoli moštvom dotičnega kluba. Izvzeta so edinole juniorska moštva kaznovanih klubov. Glede kazni radi nezgod na igrišču glej § 26.

VIII. Kazni klubovim članom.

§ 15. Članom klubov, ki bi delali proti zaključkom in interesom saveza, se more zabraniti dostop na igrišče, njegov klub pa se bo pozval, da dotičnika primerno kaznuje. Ako savez zazna, da se kazni ni odredila, se kaznuje klub kot da je deloval proti interesom saveza. Član, ki se obnaša na igrišču nekorektno proti sodniku odnosno funkcionarjem saveza, se kaznuje z odstranitvijo z igrišča, v ponovnem slučaju se mu more prepovedati dostop na igrišče za leto dni. Dotičnika je o kazni obvestiti v roku osmih dni.

IX. Priziv in oprostitev kazni.

§ 16. Proti odločbam kazenskega odbora v pogledu igralcev ali članov klubov, obstoja pravica priziva na upravni odbor podsaveza, proti odločbam upravnega odbora podsaveza pa na upravni odbor saveza. V pogledu kazni proti odločbam upravnih odborov ni priziva. Oprostitev kazni se ne more dovoliti v nobenem slučaju.

X. Tekme.

§ 17. Javna tekma je vsaka tekma, pri kateri se pobira vstopnina. Prireditve vsake javne tekme je osem dni naprej javiti podsavezu.

§ 18. Vsak klub, ki namerava igrati s klubom, ki je član drugega saveza, mora zaprositi svoj savez za dovoljenje. Prošnja za dovoljenje take tekme je treba predložiti savezu 4 dni pred tekmo. Klubi obmejnih mest morejo, ako se zadovoljita s tem oba saveza, prositi za dovoljenje tudi en sam dan pred tekmo. O danem dovoljenju treba da se savezi medsebojno obvestijo.

§ 19. Ako sta igrala dva kluba raznih savezov tekmo in kateri obeh klubov ni obvestil svoj savez, je dolžan savez, ki za to nepravilnost dozna, obvestiti drugi savez.

§ 20. Privatne tekme, pri katerih se ne pobira vstopnina, se, ako so potekle brez nepravilnosti, ne prijavljajo podsavezu.

§ 21. Ako se kaka tekma predčasno zaključi, mora sodnik to podsavezu takoj prijaviti. (Pri prvenstvenih tekmah glej § 7.)

O vsaki tekmi mora sodnik podsavezu referirati.

§ 22. Moštva ne smejo nastopiti v enakih dresih, temveč morajo biti dresi tako različni, da jih sodnik razloži na prvi pogled. V slučaju, da so dresi enaki, jih mora izmenjati ono moštvo, ki igra na lastnem igrišču, ali ki je bližje igrišču. Ako to ni mogoče, odločuje žreb.

§ 23. Klub, ki ne nastopi k tekmi, je dolžan kriti svojemu protivniku vse izdatke, ki jih ima s to tekmo, razen ako je obvestil protivnika najmanj 8 dni naprej, da ne more nastopiti. Istočasno je obvestiti o tem podsavezu, ki ima vzroke preiskati in ako jih smatra za upravičene, potrebno ukreniti.

§ 24. Ali je igrišče prikladno za igranje tekme, odločuje sodnik v sporazumu s kapitanoma obeh moštev. Ako se sodnik s kapitanoma ne more sporazumeti, ima pravico, da odloči sam ali naj se tekma igra ali ne, mora pa v tem slučaju svojo odločitev pismeno utemeljiti podsavezu. Ako podsavez razlogov ne prizna, more odrediti, da se tekma ponovi.

§ 25. Proteste in pritožbe proti odigranim tekmam je vlagati pravilno podpisane po predsedniku in tajniku kluba v roku 8 dni tajniku podsaveza. Protestu je priložiti iznos 25 din.; brez protestne pristojbine se ne sprejme noben protest. Protestna pristojbina se v nobenem slučaju ne povrne.

26. Ako se dogodi kakemu igralcu med tekmo nezgoda, je njegov klub dolžan prevzeti stroške za zdravljenje. Ako se dokaže, da je nezgodo zakrivil član protivnega kluba, ima prevzeti stroške protivni klub. Klub, ki bi se tej odredbi ne pokoril, se izključi za gotovo dobo iz saveza.

§ 27. Prirejati reprezentativne tekme in sestavljati reprezentativna moštva sme edinole savez. Isto velja za savezne prvenstvene tekme.

XI. Bojkot.

§ 28. Ako prekrši kak klub ta pravila ali deluje na škodo razvoja sporta ali slično, ga bo savez bojkotiral. O tem ima savez bojkotirani klub obvestiti v roku treh dni in istočasno v službenem glasilu vse člane saveza.

J. N. S. priznava tudi vsako diskvalifikacijo, ki jo izreče mednarodni savez. Kazen bojkota se razširi na vsak klub, ki bi igral z bojkotiranim.

§ 29. S klubi savezov, ki niso člani mednarodnega saveza, je vsako igranje zabranjeno.

XII. Splošne določbe.

§ 30. Kapitan vsakega moštva je dolžan izročiti sodniku pred pričetkom vsake tekme seznam igralcev svojega moštva.

§ 31. Ako se dogodi kakšen slučaj, ki ga obči pravilnik ne predvideva, odločuje savez po lastnem preudarku.

Domači nogomet. O Binkoštih smo imeli v Ljubljani po daljšem presledku zopet dve večji tekmi. Na prostoru Ilirije je gostoval Hrv. Š. K. »Šparta«, po prvenstveni tabeli četrti klub v Zagrebu. Prva tekma je nudila dober, koristen sport, druga ne bo ostala v dobrem spominu niti publiku niti večini igralcev obeh klubov. Šparta nam je bila iz pretečenih sezon v prav dobrem spominu tako po načinu svoje igre kot po vseskozi sportnem ponašanju. Letos je morala »Šparta« zamenjati nekaj svojih najboljših igralcev z mlajšimi močmi, vsled česar je zgubila na jakosti, še bolj pa na svojem nekdanjem vzglednem sportnem ponašanju. Tako slabo kot se je ponašala »Šparta« v drugi tekmi, se ne bi smel ponašati noben klub, zlasti ne, če se imenuje prvorazreden. V obeh tekmah je bila Ilirija v znatni premoči, zmagala je prvi dan s 5 : 1 in drugi dan s 4 : 0.

15. maja: Ilirija-Šparta, Zagreb 5 : 1 (1 : 1). Zanimiva, mestoma zelo napeta igra. Šparta diktira takoj spočetka nagel tempo, ki ga Ilirija z boljšo tehniko in skupno igro hitro nadvlada. Pred Špartinim golom nastane več nevarnih pozicij, ki pa jih forward Ilirije ne zna izkoristiti. V 23. min. preseneti nenaden prodor desnega krila Šparte obrambo domačih in Pasinek zabije iz leve zveze lep gol za Šparto. Poskusi Ilirije, da bi izenačila, se razbijejo večjidel na dobri obrambi gostov, tudi 3 koti ostanejo za Ilirijo brez koristi. Notranji trio Ilirije se vendar polagoma vigrava, izvede par lepo kombiniranih napadov in v 38. min. izravnava Oman. Polčas 1 : 1.

V drugem polčasu napada Ilirija z večjim poudarkom. Forward pravilno podpiran po halfih se vzdrži trajno v opasni bližini protivnega gola. Posamezne riposte uvede večinoma izvrstna dvojica Korošec - Pasinek. V kratkih presledkih doseže Ilirija po Bregarju in Omanu še 4 gole. Proti koncu »Šparta« precej popusti. — Koti 7 : 2. — Sodnik g. Vodišek zadovoljiv. — Poset z ozirom na neugodno vreme poveljen.

16. maja: Ilirija-Šparta, Zagreb 4 : 0 (1 : 0). Regularen potek revanšne tekme je oviralo neprestano ugovarjanje sodniku od strani nekaterih Špartancev. Brez poudara se je klicalo neprestano »of-side« itd. Zlasti se je

odlikoval v tem ravno kapitan moštva Penić. Neredko je zavzela igra tudi surovo lice. Sodnik g. Betetto, ki se menda z ozirom na to, ker naj bi bila to prijateljska tekma dveh dolgoletnih klubov-prijateljev, ni mogel odločiti k izključevanju, v danih okoliščinah edino pravemu sredstvu, situacije ni obvladoval in brez dvoma gre veliko krivde, da je igra napravila tako slab vtis, na njegov rovaš.

Ilirija, s Tavčarjem kot levim halfom in Zupančičem I. na desnem krilu je vodila celo igro. Mestoma se je povzpela v drugem polčasu do zelo lepe kombinacijske igre, v splošnem pa je razdraženo razpoloženje vplivalo tudi na njeno igro. Edini gol prve polovice je rezultiral iz »11 m« radi handsa, drugi je nastal iz sola Balinca, tretji, najlepši, iz lepe kombinacije notranjega tria (Bregar), četrti je padel po Omanu. — Koti 4 : 2. — Obisk dovoljen. dr. R. K.

V Mariboru se je z zmago Maribora nad Rapidom najbrže odločilo prvenstvo mariborskega okrožja L. N. P.

Maribor-Rapid 3 : 0 (0 : 0). (Prvenstvena tekma.) Rapid v drugem polčasu ni vzdržal tempa, ki ga je diktiral Maribor. Goli: v 21. min. po Gašiču, v 29. min. po Vo-grincu in v 19. min. po Musloviču. Koti 6 : 6. Obisk izvrsten. Podrobno poročilo nam ob zaključku redakcije še ni došlo.

Celje. V nedeljo, dne 8. t. m., je igral Atletik-Sportklub Celje proti Svobodi I in je zmagal 13 : 0 (8 : 0). Atletiki so se po prestavljanju svojega moštva v predigri bistveno poboljšali in so mogli na ta način lepo ravno skupno igro pokazati. Sodnik g. Planko brezhiben.

Francoški kombinirani team v Ljubljani. Po »Ilustrovani športski reviji« posnemamo, da priredi sredi junija francoski team, kombiniran iz prvorazrednih pariških igralcev, turnejo po Jugoslaviji. Francozi bi imeli igrati 23. junija v Ljubljani, 26. do 28. junija v Zagrebu in 3. julija v Beogradu. Zagreb namerava postaviti proti Francozom dva kombinirana teama Gradjanski—Hašk—Concordia. — Jugoslov. nogometni savez ni izdal doslej, kakor smo informirani, tozadevno še nikakih službenih informacij.

Novo igrišče Sparte in Primorja ob Dunajski cesti se otvori v nedeljo, 29. t. m., s tekmo Ilirija—Sparta—Primorje komb.

Tudi Jugoslavija? Dunajski »Sport-Tagblatt« poroča, da je tudi Jugoslavija pričela kupovati dunajske profesionalne igralce. Dosedaj sta se zanimali zanje Nemčija in Češkoslovaška. Mantler (Germania) je že odpotoval v Split, medtem ko se z drugimi igralci še vrše pogajanja. (Končno bomo imeli v Jugoslaviji nemško reprezentacijsko moštvo.)

Hrvatski nogomet.

Zagreb: Hašk—Grazer Atl. K. 6 : 3, Concordia—Grazer Atl. K. 2 : 2.

Sarajevo: Gradjanski, Zagreb—Sarajevski amaterski Š. K. 5 : 1, revanš 5 : 0.

Split: Hajduk—Bačka, Subotica 2 : 1, revanš 1 : 0 za Bačko.

Osijek: Marsonia, Brod—Slavija 3 : 0, Amaterji—Marsonia 3 : 0.

Čakovec: Čakov. Š. K.—Penkala, Zagreb 2 : 0.

Brod: Železničarji, Zagreb—Železničarji, Brod 3 : 1, Železničarji, Zagreb—Makabi 3 : 1.

Srpski nogomet: Beogradski Š. K.—Jugoslavija 3 : 1.

Tuji rezultati.

Praga: Turnir Deutscher F. C.—D. F. C. Victoria, Berlin 3 : 3, Victoria, Žizkov—Maastricht 5 : 0, Vršovice—Pfeil, Nürnberg 4 : 1, Pfeil—Victoria, Berlin 1 : 0, D. F. C.—Maastricht 6 : 2. Turnirja bi se imel udeležiti tudi Grad-

janski Š. K. iz Zagreba, a so se pogajanja v poslednjih dneh razbila.

Budimpešta: M. F. K.—S. V. Fürth 2 : 0.

Dunaj: Slavia, Praga—Floridsdorf 6 : 2! Slavia v znameniti formi. Prvenstvene: Rapid—Simmering 2 : 2, Ha-koah—Sportklub 0 : 0.

Avstrija—Nemčija. Reprezentacijska nogometna tekma v Dresdenu se je iztekla neodločno 3 : 3.

Nogometna tekma Južna Nemčija—Avstrija, ki se je vršila v Fürthu, se je končala s 3 : 2 v korist Južne Nemčije. Tekmi je prisostvovalo 28000 gledalcev.

Slavia iz Prage na Danskem. Praška Slavia je igrala v Kodanju proti kombiniranemu danskemu moštvu in zmagala 2 : 0. Polčas 2 : 0.

Nogomet v Angliji. Prvenstva se bližajo koncu. V prvi ligi je zmaga zagotovljena Burnley F. C., v drugi ligi se pa vrši oster boj med Cardiff Cityjem in Birminghamom. Rezultati so sledeči: **Prva liga:** Aston Villa—Derby—Country 1 : 0, Manchester City—Bradford 2 : 1, Burnley—Everton 1 : 1, Chelsea—Middlesborough 1 : 1, Bolton Wanderers—Liverpool 3 : 2, Oldham Athletic—Bradford City 2 : 0. — **Druga liga:** Wolverhampton—Leicester 3 : 0, Bristol City—Stoke 5 : 6, Hull City—Cardiff City 2 : 0.

Nogometni prostor za 200.000 gledalcev namerava zgraditi angleška Football Association, ker so se vsi dosedanji prostori, ki obsegajo največ 130.000 gledalcev, izkazali za premajhne za večje tekme, kakor finale za cup in ligo ter podobno.

Angleški nogometni savez. V zadnji seji angleškega nogometnega saveza se je sprejelo par važnih predlogov, izmed katerih bodo nekateri prešli gotovo tudi na kontinent. Ako hoče postati profesionallec zopet amater, mu more to dovoliti le F. A. (Football Association). Predlog škotskega nogometnega saveza, da se spremeni off-side pravilo, se je odklonil. F. A. je končno pozvalo nogometne saveze Škotske, Walesa, Irske, Francije, Belgije, Spanije ter Luksenburške, da razveljavijo vse one določbe, ki ovirajo klube omenjenih držav igrati nogometne tekme z zvezami osrednjih sil.

Sporazum v Češkoslovaški. Po dolgotrajnih pogajanjih se je končno posrečilo zastopnikom češkoslovaških nogometnih savezov zediniti se v toliko, da se ustanovi državni nogometni savez, ki bo obsegal vse nogometne saveze na Češkoslovaškem. Spori v Češkoslovaški so bili globoki. Že takrat, ko je Češka spadala pod avstrijski nogometni savez, je bilo nacionalno sovraštvo preostro, da bi moglo izginiti na polju sporta. Po razsulu Avstrije se je položaj spremenil. Ker Fifa zahteva, da obstoja v v eni državi le en nogometni savez in bi morali vsi klubi, češki in nemški, pripadati enemu savezu, so se pojavila dolgotrajna nesporazumljenja. Zadeva se je rešila z ustanovitvijo državnega saveza s češkoslovaškim službenim jezikom. Dosedanji nemški nogometni savez ohrani nacionalno avtonomijo, ne po pokrajini, temveč po tem, koliko klubov se izjavi za nemške. Nemškemu Fußballverbandu se je celo dovolilo, da bo prvi podpredsednik državnega saveza izvoljen iz vrst nemškega nogometnega saveza.

Prvenstvo Švice se je končalo v Zürichu. Grashoppers (Zürich) je premagal Joug Boyse-ta (Bern) s 3 : 1 in si tako pridobil prvenstvo.

Angleški klubi lige so se v svrhu gostovanja v Ameriki obrnili na ameriški nogometni savez, pod kakimi pogoji bi lahko igrali v Ameriki. Odgovor je bil kratek: Ker je Anglija izstopila iz »Fifa«, ne pride v poštev za reprezentančne in prijateljske tekme.

Lahkoatletične tekme med Francijo in Švedsko. Francozi se skušajo na vseh poljih sporta, zlasti pa v lahki atletiki, povzpeli na nekdanjo stopnjo. Že na olimpiadi so dosegli lepe uspehe in v Colombesu so se izkazali Francozi v konkurenci z Amerikanci, Švedi in Finci. Sedaj pa bodo priredili 27. in 28. avgusta lahkoatletični savezi Francije in Švedske reprezentativne konkurence v Stockholmu. Program prvega dne obsega tek na 200 m, 800 m, 5000 m, stafetni tek na 400 m in tek na zapreke 400 m, skok v daljavo in višino. Naslednjega dne se bodo vršile tekme v teku na 100, 400, 1500, 10.000 m, v stafeti na 4×100, teku na zapreke 100 m, skoku s palico in metanju kopja ter diska. Vsaka država pošlje po dva tekmovalca k vsaki konkurenci, v stafete pa po eno moštvo. Švedski atletski savez je razpisal krasno nagrado, katero dobi ono moštvo, ki bo trikrat zmagalo. Težak pogoj.

Prvi lahkoatletični miting v Osijeku. 1. maja t. l. je priredil klub »Sloga« v Osijeku lahkoatletične tekme, katerim je z velikim zanimanjem sledilo nad 4000 gledalcev, kar pomenja za Osijek vsekakor jako zadovoljiv uspeh. Rezultati stoje na srednji provincialni stopnji, nekateri pa vendar obetajo mnogo. V naslednjem podajamo kratek pregled: I. Tek na 100 m: Puhovič 11 : 25, 4 tekmovalci. II. Metanje krogle: Nemeš 9-80 m, 3 tekmovalci. III. Tek na 3000 m: Ribar 9-20 m, 4 tekmovalci. IV. Skok v daljavo: Freund 5-40 m, 6 tekmovalcev. V. Skok v višino: Szabo 1-68 m, 5 tekmovalcev. VI. Tek na 200 m: Rosenfeld 27 : 48 (!), 2 tekmovalca. VII. Tek na 400 m: Nemet 63 sek., 4 tekmovalci. VIII. Met kopja: Franz 43-45 m, 3 tekmovalci. IX. Met diska: Nemeš 33 m, 2 tekmovalca. X. Tek na 800 m: Nemet 2 : 25¹/₆, 4 tekmovalci.

Dirke v Mariboru 15. in 16. maja t. l. Vreme ugodno, dirkališče izvrstno urejeno, mnogo dirkačev, režija na mestu, to pove že vse. Dirke v Mariboru niso več navadne dirke, katerih bi se zamogli udeležiti kakršnikoli konji, marveč so to dirke za dobro vežbane konje-dirkače. Konkurenca je bila velika in dobra (36 konj), ne samo, da so bili zastopani ljutomerski dirkači, kobilarna Turniš in konji znanega sportnika Filipiča iz Maribora, marveč so bili tudi udeležniki iz Hrvaškega, tako grof Aladar Jan-ković in g. Aranjoš. Vozniki so bili izvrstni in je posebno

omeniti g. Filipiča—Maribor, g. Lippitt—Turniš, grof Jan-ković—Cabuna in g. Filipič—Staranovavas. Podrobni izid dirk v prihodnji številki.

290.000 mark subvencije ima internacionalni klub v Baden-Badenu na razpolago. Po 100.000 mark sta podarili neka trvdka in zveza hotelirjev, 50.000 mark je dala uprava mesta, 40.000 mark pa meščani sami. V toliki meri se zavedajo drugod važnosti konjskega sporta; pri nas pa?

Dirkalni klub v Lipskem je razpisal za dvodnevni miting 176.000 mark.

1.438.100 frankov je razpisanih za konjske dirke v Deauvilleu. Veliko darilo in častna nagrada znašata vsaka po 100.000 frankov.

Francoski trabni derby se bo letos vršil 2. julija v Rouenu.

Za Grand Prix d'Italia, ki se vrši letos v Milanu, je razpisanih 250.000 lir.

Seja načelnikov odsekov »Sportne Zveze« se vrši v torek 24. t. m. ob 9. uri zvečer v pisarni »Sportne Zveze«.

Ustanovilo se je »Kolo jahačev Ljubljana« s sedežem v Ljubljani. Svoje podružnice ima v Ljutomeru, Ljubljani, Mariboru in št. Jerneju. Kolo jahačev ima namen: a) pospeševati konjerejo s prireditvijo tekom kot preizkušnje naših konj; b) gojiti vse konjske sporte, kakor galopdirke, trabdirke, šolsko jahanje, skakanje in preizkušnje jahalnega konja; c) dvigniti zanimanje za konje in konjski promet. V odboru so: g. podpolkovnik v rez. Ravnihar v Ljubljani; g. Hinko Drvenik iz Ljutomera; g. Josip Brulc iz št. Jerneja; g. Alfred Rossmanit iz Maribora.

Ljubljanski nogometni podsavez.

V današnjem »Sportu« objavljamo novi Obči pravilnik Jugoslovanskega nogometnega saveza. Pravilnik stopi takoj v veljavo. Poslovni odbori v Mariboru in Celju, kakor tudi vsi podsavezni klubi naj pravilnik nemudoma prouče. Pravilnik prvenstvenih tekom in Zbora nogometnih sodnikov priobčimo v prihodnji številki »Sporta«.

Poslovna odbora v Mariboru in Celju in podsavezne klube se opozarja nadalje na navodila za nogometni trening v današnjem »Sportu«. Klubom se nalaga, da uravnajo svoj trening čimprej po teh navodilih. Poslovni odbori naj vodijo izvršitev naloga in referirajo podsavezu tekom enega meseca.

Na poziv J. N. S. imajo sestaviti vsi podsavezni reprezentativna moštva, L. N. P. je sklenil, da vzame za jedro reprezentance prvo moštvo S. K. Ilirija in pooblastil podsavezne kapitana, da preizkusi igralce, ki bi izven Ilirije prišli v poštev za reprezentanco pri tekmah S. K. Ilirija.

Prvenstvene tekme v ljubljanskem okrožju L. N. P. se prično 5. junija. Termini se objavijo v prihodnji številki »Sporta«. Verificirajo se prvenstvene tekme: Rapid, Maribor—M. A. K., Maribor 4 : 1, Korotan, Maribor—S. K. Ptuj 3 : 2, Korotan, Maribor—Svoboda, Maribor 1 : 0.

Redne seje poslovnega odbora L. N. P. se vrše odslej do preklica vsako sredo ob pol 21. uri.

Upravni odbor J. N. S. je sprejel kot redna člana: Sportni klub »Korotan«, Maribor, in sportni klub »Svoboda«, Maribor.

Tajni:

Občni zbor Jugoslovanskega avtomobilskega kluba se vsled odsotnosti večine članov preloži od dne 25. t. m. na poznejši čas.